

Motion till riksdagen

1988/89:Sk810

av Sten Svensson m.fl. (m, fp, c)

Lagen om betalningssäkring

Under 1970- och 1980-talet har en mängd nya lagar stiftats i syfte att komma åt den ekonomiska brottsligheten. Sammanfattningsvis kan sägas att dessa lagar samt ändringar i tidigare lagstiftning prioriterat effektiviteten i den statliga uppbördens framför den enskildes rättssäkerhet.

En sådan lag är lagen om betalningssäkring. Denna lag kan sägas ge myndigheterna exempellösa möjligheter att slå till mot enskilda individer. De som drabbas av den otillräckliga rättssäkerheten är till övervägande delen företagare.

I flera fall har företag drabbats mycket hårt på grund av myndighetsingripanden som sedermera inte visat sig ha någon grund. Hela den ekonomiska skadan och hela det ideella lidandet har fått bäras av den enskilde företagaren. Detta styrks av den undersökning "Rapport om betalningssäkringslagen 1986" framtagen av jur kand Anders Hultkvist som visar att besked om betalningssäkring i nio fall av tio tas genom s.k. interimistiska beslut av länsrätten.

I dag tvingas enskilda individer att ta process mot staten för att få ersättning för ingripanden enligt betalningssäkringslagen som varit uppenbart felaktiga. T.o.m. i det fall myndigheterna erkänt sina misstag vägrar staten utge någon ersättning.

Mot bakgrund av de brister i lagen som finns ur rättssäkerhetssynpunkt tillsatte regeringen en utredning för att se över lagen. Utredningsmannen har föreslagit att betalningssäkringsbeslut skall kunna ändras av länsrätt när omständigheterna föranleder därtill, att muntlig förhandling skall hållas i vissa fall och att betalningssäkringsbeslut skall hävas om skattefordran inte fastställs inom sex månader. Vidare föreslår utredningsmannen att en särskild ersättningsregel införs. Förslagen behöver dock kompletteras med en bestämmelse om ordentligt motiverade beslut. Därtill saknas vidare godtagbara skäl att begränsa rätten till ersättning i jämförelse med vad som gäller vid kvarstad. Remisstiden för betänkandet gick ut i maj 1988.

De enskilda fall som redovisats i massmedia samt resultatet av den ovan avgivna undersökningen visar på en skrämmande rättsosäkerhet då betalningssäkringslagen ger stort utrymme för godtycke. Ett felaktigt ingripande kan innebära katastrof för den enskilde. Därför bör betalningssäkringslagen avskaffas.

Om lagen ändå behålls är det ett minimikrav att rättssäkerheten för den enskilde stärks i enlighet med vad utredningsmannen föreslagit samt de kompletteringar som ovan nämnts. Det är emellertid viktigt att en lagändring

kommer snabbt så att rådande rättsosäkerhet undanröjs. Nya regler enligt ovan bör kunna träda i kraft den 1.7.1989.

Mot. 1988/89
Sk810

Hemställan

Med stöd av ovan hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om avskaffande av lagen om betalningssäkring alternativt sådana förändringar i lagen att den enskildes rättssäkerhet stärks.

Stockholm den 23 januari 1989

Sten Svensson (m)

Charlotte Cederschiöld (m)

Isa Halvarsson (fp)

Marianne Andersson (c)

Britta Bjelle (fp)

Siw Persson (fp)

Lars De Geer (fp)

Ulla Orring (fp)